

אמא,

לפני יומיים נפרדנו ממך.

מוזר ולא נתפס.

ההגיון והידיעה שהגיעה שעתך להמשיך במסע לא מרגיעים את כאב הפרידה ממך.

אני חושבת מה היית רוצה שאספר ביום לווייתך, מה היית רוצה שאגיד עליך, עלינו.

מה היה משמח אותך.

כי למרות שהכאב הנפשי והפיזי היו נוכחים תמידי בחייך, כלפי העולם שבחוץ בחרת לחייך, לשמוח.

היית נמרצת, מוכשרת, חרוצה, חיונית וטובה לעולם, טובה לאנשים שסביבך. טיפלת והכנת ויצרת ושרת ועשית כל כך הרבה.

אני נוצרת רגעי שמחה וחסד משותפים של שתינו:

אחר הצהרים, אנחנו בבית, את שמה תקליט ומלמדת אותי את צעדי הוואלס בסלון.

אנחנו חוזרות וחוזרות על הצעדים עד שהריקוד קולח וזורם.

אנחנו הולכות יחד לחזרות של המקהלה לקראת הופעה בערב החג. את על הבמה, אני יושבת וצופה בך שרה. מתכוונת לכל מילה בשיר.

את משמיעה לי מוסיקה בבית: בטהובן, זמפיר עם חליל הפאן, ג'ואן באאז, מרסדס סוסה.

אנחנו צועדות כל חמישי יחד לספריה להחליף ספר קריאה.

עולמות תרבות שלמים נפתחים לי בזכותך.

אנחנו נוסעות באוטובוס לתחנה המרכזית בתל אביב. בדרך אל המשרד שלך בתנועה הקיבוצית.

את מרכזת את מדור הספרות בתנועה הקיבוצית. את קרייריסטית.

את לבושה מוקפד. צעיף צבעוני על צווארך.

שותות קפה וכריך עם גבינה בולגרית בבית קפה קטן.

את צועדת בבטחה ברחוב.

אני גאה בך.

אנחנו נוסעות לקנות נעלים, אני כבר נערה. בנווה שאנן בתל אביב, מודדת. את אומרת לי בשיא הרצינות תיקחי את שלושת הזוגות. ולפני שאני מבינה את כבר משלמת עליהם ואנחנו יוצאות מהחנות.

את נדיבה אלי. תמיד.

אני מתקשרת להודיע שגייסו את עומר בצו 8 לצבא למבצע חומת מגן, את ואבא מגיעים אלי לדירה לאכול איתי ארוחת ערב.

את קנית לי נעלי בית חמות של ugg.

את קונה רק מה שהכי טוב.

מלחמת המפרץ, אזעקה, אבא ואני בחדר עם מסכות ורוצים לסגור את הניילון על הדלת. את מחוץ לחדר. אנחנו קוראים לך להיכנס. את לוקחת סיגריה ויוצאת החוצה. אם יגיע טיל אני במרפסת את אומרת לנו בלי להסתובב. אנחנו סוגרים את הניילון. מסתכלים אחד על השני ויודעים: אף אחד לא יכול עליך. השורדת הגדולה שלנו שעברה את הנורא מכל כבר לא מפחדת מכלום.

אנחנו חוגגים לך באחים עותמאן יום הולדת 79, המחלה כבר כאן, את
נהנת מהסלטים. כשהמלצר שם לך שיר יום הולדת את קמה לרקוד עם
אחד הסועדים שאנחנו בכלל לא מכירים.
את שמה פס על כולם. את נהנת.

את בכסא גלגלים, פחות ופחות מדברת. אנחנו מדברות במבט. במבט
אחד שלך אני יודעת מה את חושבת בדיוק. אם את עייפה או שנגמרה לך
הסבלנות או שנישאר לשבת עוד כי עדן ונעמי ועמוס פה איתנו.
ובשבוע האחרון כשכבר לא יכולת לדבר בכלל. אני מחייכת אליך. מה
יהיה אמא? יהיה טוב נכון אמא? במבט אמרת לי שיהיה טוב.

אמא,

הרי בחייך עברת כל כך הרבה.

את ניצלת ושרדת עם שתי אחיותיך את השואה, איבדתן כל כך הרבה.
כמה כוחות היו לך להמשיך ולהצליח ולצמוח מהמקום הזה.
הצלחת להתפתח, ללמוד, להיות משמעותית ואהובה עבור אנשים
שסביבך ליצור חיים, משפחה, נכדים. שנים רבות עם מספרי התספורת
בידייך נגעת בכל כך הרבה אנשים, בשערם ובלבבם כאחד.

אני בוחרת לראות ולזכור את הטוב, את כל מה שנתת והענקת לי,
ולכולנו.

להגיד לך כמה אני מעריכה את דרכך.

מוקירה את אהבתך הבלתי מתפשרת לעומר לעדן לטל ולכליל.
מאושרת שהגעת וחגגת איתנו בת מצווה לכליל בביתנו לפני חודש וחצי.
תודה על הזכות להיות לך בת.

**תודה על הזכות ללוות אותך בדרכך בשנים האחרונות.
אני מתפללת שהרגשת שאנחנו איתך ועבורך. שידעת שאת לא לבד.
את בליבי תמיד.**

אני אוהבת אותך אמא.

אני רוצה להגיד תודה:

**לבתי הבכורה עדן, אהובה שלי, אין לי מילים להודות לך על השותפות
והמחויבות שלך לאמא שלי, לסבתא. את הקפדת להגיע לסבתא מדי יום
בשנים האחרונות. ובימים שראית שלי נגמר הכוח לא וויתרת וגייסת
איתך את נעמי ועמוס למשימה כדי שיהיה ביקור לסבתא היום.**

**לנעמי ועמוס שלנו זכינו בכם. אמא וגם אנחנו. איתכם הקושי והכאב הפכו
רכים יותר, בענווה באהבה אתם עוזרים ומלווים את כולנו. תודה לכם
שאתם איתנו יחד. אנחנו אוהבים אתכם כל כך**

**תודה לצוות בית הדר, למריה, לכריס, לדן, לאס פי, לרותי, לרונית וליפה
שטיפלו באמא במסירות.**

**תודה לדני, נטע אורית וצוות הבריאות כולו ולבית כפר מנחם על התמיכה
והאהבה.**